

דעתן רופא ואליה דר' שהלית

110

(א) זמ' אפוד (אלה)

פיסא לדיקלא ואחר חמרי ואוול חמרי וקסול באנו למחלוקת דרבי יורבנן פשיטא מהו דתימא כבה כרו דמי קמיל אלא כה כרו לרבי הוסי משכחת לה כנון דשרא פיסא ומרוה לגרמא ואויל גרמא ומרוה לכבאמא ואחר חמרי ואוול חמרי וקסול: מתני' ההוורק אבן לרהרד ודרג היו גולה ר"א בן יעקב. אומר אם מכשיצאתה האבן מדוד הוציא הלה את ראשו וקבלה היו פסוד ורק את האבן לחצרו ודרג "אם יש רשות לניוק ליכנס לשם גולה ואם לאו אינו גולה ^{דכ"ס} וישאמר "ואשר יבא את רעהו ביעד *מה היער רשות לניוק ולמויק ליכנס לשם אף כל רשות לניוק ולמויק להכנס לשם יצא חצר בעל הבית שאין רשות לניוק (ולמויק) ליכנס לשם אבא שאל אומר מה הפבת עצים רשות *אף כל רשות יצא האב המכה את בנו ודרב. הרודה את חלמדו ושליח ב"ד :

מתני' ר"א בן יפקנ. מפירט טעמא בגמרא: סאכ סמכס אס בנו. להטונו לדרך (ב) אחרת: ושלים ב"ד. המלקה ארבעים לחיב מלקות :

(א) זמ' אפוד (דר' ח') ור"ה (פ)

(ב) זמ' יר' א' אלו סר לו

(ג) ז' (פ)

(ד) י' אברהם (פ)

(ה) ז' חתם סופר (וא"ה ס' ק"ט)

(ו) ז' שר' ח'ו (ח"ד ס' ק"ו)

(ג) ז' (פ)

ב ואם ריפא שלא ברשות בית דין וטעה והזיק חייב בתשלומין. אבל אם הזיק במזיד, אפילו ריפא ברשות בית דין חייב דדיני אדם. וכן משמע בפרישה סעיף (ו') [ז]: ג ואם המית כו'. ומכל מקום אין צריך למנוע צטביל חשט טעות, ומנזה הוא כמו שנתבאר:

(ג) ז' יר' א' ס' ז' ז'

לרפאות ^[א] ומצוה היא ובכלל פיקוח נפש הוא ^[ב] ואם מונע עצמו הרי זה שופך דמים ^[ג] ואפילו יש לו מי שירפאנו שלא מן הכל אדם זוכה להתרפאות ^[ד] ומיהו לא יתעסק ברפואה אלא אם כן הוא בקי ולא יהא שם גדול ממנו שאם לא כן הרי זה שופך דמים ^[ה] ואם ריפא שלא ברשות בית דין חייב בתשלומין אפילו אם הוא בקי ^[ו] ואם ריפא ברשות בית דין ^[ז] וטעה והזיק פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ^[ח] ג ^[ט] ואם המית ונודע לו ששנג ^[י] גולה על ידו:

(ג) ז' י' אברהם (פ)

אוצר מפרשים

דקחשיב הרמב"ם שם, אף שמת מצוה קעביד כמה שלמדו תורה או שהזמין לדין. ואפשר שלזה נתכוון מה שכתב הרשב"ץ בחשובה (ח"ג סימן פג) הובא בספר ברכי יוסף (אות ו' ר"ה הגם) שכתב דאיכא לאפלוגי בין רופא להנך, אבל מה שכתב בעל ברכי יוסף בזה (שם ר"ה ונודע) רחוק ודחוק, ע"ש:

(יד אברהם)

ג (שם) ואם ריפא ברשות בית דין וטעה וכו' ואם המית ונודע לו ששנג גולה על ידו. הקשה בספר מעשה רוקח [רמז משניות סוף סנהדרין] מאי שנא מהרב המכה את חלמדו או שליח בית דין שהכה את בעל הדין הנמנע לבוא לדין והמיתו בשגגה דפסק הרמב"ם כהלכות רוצח נה. ח דכיון ששנג והרגו בשעת עשיית המצוה פטור מגלות. וי"ל דשאני הכא שלא עשה מצוה ברפואתו כשמת, מה שאין כן בכל הני